

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Val dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Stefan Čodina. Lastnik konsorcijski list "Edinost". Tisk tiskarne "Edinost", vpišane zadruge s omejenim poročstvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20. Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročilna znaša: Za celo leto K 24.—
za pol leta 12.—
za tri mesece 6.—
za nedeljsko izdajo za celo leto 5.20
za pol leta 2.60

Pregled najnovejših dogodkov.

Ruska bojišča. — Sovražni letalski napadi na fronti ob Strpy. Ob Korminu ruski poizvedovalni oddelki odbiti. Na severni fronti živahno topovsko delovanje.

Italijanska fronta. — Italijani obstrlevali kraje v kanalski dolini, v ozemlju Rombona in goriško in tolminsko predmostje. Pri Pulji sestreljeno eno italijansko letalo.

Balkansko bojišče. — Nič novega.

Zapadno bojišče. — Nobenih dogodkov posebnega pomena.

Turška bojišča. — Pri Dardanelah en monitor in ena križarka poginav v beg. Z ostalih front ni ničesar poročati.

Razno. — Nova slovesna obnovev obveznosti Francije, Anglije in Rusije napram Belgiji. Obrambni koraki Nemčije v Baltičkem morju.

Nemško uradno poročilo.

BERLIN, 17. (Kor.) Veliki glavni stan, 17. februarja 1916.

Zapadno bojišče. — Nobenih dogodkov posebnega pomena. Pri očiščevalnih delih v novi postojanki pri Gornjem Septu je bilo najdenih še osem francoskih metalcev min.

Vzhodno bojišče. — Na severnem delu fronte živahno topovsko delovanje. Naši letalci so napadli Dvinsk in železniške naprave v Vilejki.

Balkansko bojišče. — Položaj je neizpremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Nemške varnostne odredbe v Baltičkem morju.

STOCKHOLM, 17. (Kor.) Nemški poslanik je izročil ministru za vnanje zadeve večerj sledeče poročilo: »V kratkem bodo izven švedskega morskega teritorija na raznih točkah med 50° 10' 55" 26' severne širine in 12° 42' in 13° vzhodne dolžine za plovo položene mine in ovire. Kakor hitro pride natančnejše poročilo, bodo izročena za plovo potrebna navodila.«

Nova slovesna obnovev obveznosti Anglije, Francije in Rusije napram Belgiji.

PARIZ, 16. (Kor.) Diplomatični zastopniki Anglije, Francije in Rusije pri kralju Belgije so izročili dne 13. februarja skupno belgijskemu ministru za vnanje zadeve sledečo izjavo:

»Vaša ekscelencija! Zvezne signatarne države pogodb, ki garantirajo neodvisnost in nevtralnost Belgije, so sklenile danes s slovesnim aktom obnovev obveznosti, ki so jih prevzele napram mednarodnim obveznostim heroično zvesti deželi. Vsled tega si štejejo poslaniki Francije, Velike Britanije in Rusije, pooblaščenji od svojih vlad, v čast, da podajo sledečo izjavo: Zvezne garancijske države izjavljajo, da bo belgijska vlada v danem trenutku pozvana k udeležbi pri mirovnih pogajanjih. One ne bodo ustavile sovražnosti, ne da bi bila Belgija zopet restavrirana v politični in gospodarski neodvisnosti in bogato odškodovana za izgube. Priskočile bodo Belgiji na pomoč, da zagotovijo njen trgovski in finančni preporod.«

Baron Beyens je odgovoril: »Vlada kralja je vladam treh garancijskih držav neodvisnosti Belgije iskreno hvaležna za prirčno inicijativo. Izrekan Vam zato mojo toplo zahvalo. Vaše besede bodo našle pristojen odmev v srcih Belgijcev, bodisi da se bojujejo na fronti, bodisi da trpe v zasedeni deželi ali pričakujejo v prognanstvu ure osvoboditve, vsi prežeti z čistim pogumom. Novo zagotovilo, ki ste mi je ravno kar podali, bo ojačilo njihovo neomajno prepričanje. Belgija se bo zopet dvignila iz razvalin in se preporodila v popolni politični in gospodarski neodvisnosti. Prepričan sem, da izražam Vaša čustva, ako Vam rečem, da morate imeti do nas popolno zaupanje, kakor imamo mi popolno zaupanje v lojalne garante; kajti mi vsi smo odločeni, da se bojujemo energično z Vami do zmage pravice, za katere obrambo smo se žrtvovali, brez obotavljanja po neopravičljivi kršitvi naše vroče ljubljene domovine.«

Italijanski poslanik je s svoje strani naznanil Beyensu, da Italija, čeprav ne pripada garancijskim državam neodvisnosti in nevtralnosti Belgije, manifestira, da nima nič proti temu, da podajo zavezniški imenovano izjavo. — Tudi japonska vlada je podala enako se glasečo izjavo.

S turških bojišč.

CARIGRAD, 16. (Kor.) Iz glavnega stanja se javlja: Dardanelska fronta: Sovražni monitor, ki se je hotel približati obrežju pri Alan Dere, kakor tudi križarka, ki je prišla z višine Kara Tepe, sta bila vsled ognja naših topov prisiljena, da sta se oddaljita. — Z ostalih front ni ničesar poročati.

Solunski meščani bodo za škodo odškodovani.

ATENE, 16. (Kor.) Listi poročajo, da bodo glasom med Grško in aliranci sklenjenega dogovora aliranci po vojni trgovcem in zasebnikom, ki so bili odškodovani po bombardiranju Soluna, izplačali odškodnino. Grška vlada bo tozadevno izročila v Atenah listo. — Kralj je sprejel vse oficirje in člane italijanske misije v poslovljni avdienci. Ti se bodo nemudoma vrnili v Italijo.

Francoski avtomobili za grško armado.

PARIZ, 16. (Kor.) Francoski generalni štab je glasom »Journala« dal grški vladi na razpolago tovarne avtomobile, da se zagotovijo preskrba čet v sereškem okraju.

Bolgarski pisatelj Teodorov umrl.

SOFIJA, 15. (Kor.) Po svojih dramatičnih in lirskih pesnitvah znani bolgarski pisatelj Petko Teodorov je umrl večeraj v Chateau d'Oex v Švici, kjer se je zdravil.

Povišanje francoskih državnih izdatkov.

PARIZ, 16. (Kor.) (Agence Havas.) Francoski državni izdatki so se povišali skoraj izključno na stroške vojnega ministrstva. Glasom »Tempsa« znaša povišek napram prvemu polletju za artiljerijo 450 milijonov frankov. Izmed drugih povišanih izdatkov odpade med drugim skoraj 83 milijonov na material za letalstvo, skoraj 13 milijonov na vojaške železnice, skoraj 67 milijonov na stroške za premikanje čet in transporte, 11 milijonov in pol na nastanitev kolonijalnih čet v taboriščih. Vsled draginje živil so postali neizogibni povišani izdatki. Za krmla se je izdalo približno 21 milijonov, za vzdrževanje armade nad 35 milijonov. Za mezdo je bilo treba 7 milijonov frankov več. Vse skupno znašajo vojne zahteve od 1. avgusta 1914 do 30. junija 1916, v števisi pred izbruhom vojne dovoljene proračunske dvanajststinke za zadnjih pet mesecev leta 1914, 46½ milijarde frankov.

Amerika in napoved centralnih držav glede postopanja z obožoenimi trgovskimi ladjami.

LONDON, 16. (Kor.) Kakor se zatrjuje, bodo Združeno države v kratkem stavile Nemčiji in Avstriji vprašanje, kako nameravate dognati, ako je kaka trgovska ladja obožena ali ne, predno bo popotljena. Govori se, da je bil ameriški memorandum ententnim državam glede razoroženja trgovskih ladij odposlan edino v interesu človeštva in da se ne namerava nobena izprememba veljavnih pravic. »Daily Mail« poroča iz Washingtona, da se je vlada faktično že odločila glede politike napram nemški napovedi. Prišla je do pripricjanja, da mora ostati obstoječi zakon v veljavi, dokler vojskujoče se države ne sprejmejo Lansingovih predlogov glede razoroženja trgovskih ladij. Združene države bodo radi tega vztrajale pri tem, da mora biti življenje državljanov, ki potujejo na neoboroženih ladjah, ki se ne upirajo, zagotovljeno. Naloga konstatacije, ali je trgovska ladja obožena ali ne, pripade poveljniku dotičnega podvodnika. Združene države stoji na stališču, da bodo vlade teh poveljnikov odgovorne za vsak napaden nastop. »Daily Telegraph« poroča iz Newyorka, da se vlada Unije ne bo upirala novi grožnji Nemčije glede obožoenih trgovskih ladij. Domneva se, da vplivajo na kabinet mornariški strokovnjaki, ki menijo, da se bo morala Amerika vsled razvite obrežne črte v bodočnosti mnogo zanašati na podvodnike. Ako je temu tako, potem bi bila vsaka prilika, ki stremi po nevtraliziranju delovnih sposobnosti podvodnikov, proti interesu in sigurnosti naroda.

Povratak princa Salm - Salma iz ujetništva.

DUNAJ, 17. (Kor.) Po več kakor 16½ mesečni odsotnosti sta prispela danes semkaj iz Berlina dedni princ Emanuel Salm - Salm in njegova soproga Marija Kristina, najstarejša hčerka nadvojvode Friderika. Oba sta bila začetkom vojne zajeta na krovu neke ladje in odpeljana od Angležev v Gibraltar. Dedna princeznja, ki je bila kmalu nato izpuščena, je ostala kljub temu, da ji je bila možnost povratka prosta, ves čas v mestu. Ker je dedni princ nemški državljan, se je nemška vlada indirektno pogajala z angleško in je bil sklenjen dogovor, da se izmenja dedni princ proti nekemu v nemškem ujetništvu se nahajajočemu odličnemu članu angleške družbe. Po izpustitvi se je podala dvojica na dvor španskega kralja in potem v Berlin. Pri današnjem prihodu je bila sprejeta dvojica od nadvojvodinje Izabele, soproge feldmaršale nadvojvode Friderika, in njihove rodbine in navdušeno po tako dolgi ločitvi pozdravljena od treh najstarejših otrok.

Hrvatski sabor.

ZAGREB, 15. (Kor.) Potem ko je govorilo več poslancev, je baron Skerlec pripravil, da naj se sprejme zakonska predloga glede združenega malega grba, pri čemer je pobijal izvajanja opozicijskih govornikov. Seja je bila zaključena ob 11 ponoči. — Na današnji seji je posl. Hervoj kot stavitelj predloga k poročilu regnikolarne deputacije navajal v sklepnem govoru vzroke, zakaj bo njegova stranka glasovala proti poročilu deputacije. Poročevalec je predlagal sprejeme predloge. Predloga je bila sprejeta z ogromno večino, kakor je bila sklenjena z veliko večino tudi v drugem čitanju. Prihodnja seja jutri.

Povodeni.

GLUECKSTADT, 17. (Kor.) Plima je bila po noči tako visoka, kakor ni bila že desetletja. Voda je dosegla več nego tri metre nad normalo. Visoka plima je napravila v skladiščih lesa in premoga veliko škodo. Pomol je uničen.

HAMBURG, 17. (Kor.) Včeraj nastopila plima je dosegla vrhunec po noči med 2. in 4. uro. Čez bregove stopivša voda pristanišča je preplavila sosednje ulice ter je vdrila v kleti, iz katerih so bežali prebivalci. Številne utrpane čolne

je metalo po Labi sem in tja. Zjutraj je voda upadala. Človeški življenji ni bilo ogroženih.

Izpred Gorice.

Jugozapadna fronta, februarja.

Po ogromnih izgubah, ki so jih imeli Italijani pri svojih napadih proti soški fronti in med katerimi so one pri mnogostevilnih naskokih na goriško predmostje daleč presegale vse druge, je pri Italijanih nastopil odmor vsled utrujenosti. Artiljerija se je sicer javljala tupatam, pehota v velikih masah pa ni napadala več. Sovražnik je uporabil bojni odmor za pritenitev nadomestnih čet, kar so kmalu ugotovili naši letalci. Zdelo se je, kakor da bi se bili v tem času Italijani bali sami, da bi jih bili napadli mi. Mala, vedno posrečena podjetja, ki so jih izvrševale naše bojaželjne čete, da bi vzmernirale sovražnika, so veliko pripomogle do tega mnenja. Italijani so z mrzlično hitrostjo ojačevali svoja kritja in so gradili nova. V vedni razburjenosti zaradi mnogostevilnih posrečenih naših napadov, so tudi oni začeli s protinapadi. Taki napadi so pač kazali znake nameravanega iznenadenja, a so bili večinoma slabotni v izvedbi in so se izjalovljali ob čuječnosti naših čet. Vsi ti boji so se vršili ponoči. Številni, takoj zaustavljeni protinapadi, ki so se končavali z begom Italijanov, katerih živa domišljija itak ne ljubi nočnih napadov z njihovimi strahotami, so na kaj neprijeten način ovrgli njihovo mnenje, da so naše čete zaradi svojega manjšega števila vezane edino le na obrambo. Velika brezskrbnost, ki je izvirala iz te misli, jih je stala že veliko žrtve in je bila tudi kriva njihovih neprestanih neuspehov, ki jih doživljali. Celo pri napadih v največji temi niso mogli biti tihi in mirni, kakor bi bilo treba, temveč so se izdajali sami. Njihova bojazen zaradi morebitnega napada z naše strani ni bila nikakor tako neupravičena.

Naše vodstvo je sklenilo, da vedno naraščajočo bojaželnost naših čet, katerim nikakor ni hotel ugajati ta odmor, uporabi za večji nočni udarec. Veljal naj bi takimimovnemu oslavljenemu cerkvenemu robu, ki gre med Peynico in vno potjo v Steverjan proti goriškemu mostu. Ta nad 180 metrov iz nišine se vzdigujoči rob obvladuje vso okolico, je bil močno utrjen in sovražnik je od tod deloval zelo neprijetno. Pripravilo se je vse čisto tiho, popolnoma neopisno in kar najnataneje. Tako je napad, izvršen v noči 15. dne januarja zelo neprijetno iznenadil Italijane.

Znočilo se je. Nad nižino leži gosta megla in oster, mrzel veter, ki prilaja čez gore od severa, jo podi semtertja. Posamezne cape te megle so obličale na podobnih gričevja. Na jasnem nebu plava le medlo se svitlikajoči zadnji krajec meseca. Iz naših kritij so začele vstajati temne postavbe in leži naprej. Saperji so, ki se po kačje plazijo proti sovražnim postojankam, ki se nahajajo komaj 80 korakov od nas. Neslišno so dospeli do žičnih ovir. Celo za najfinejšo uho so neslišne žvžg škarje in le lahno brnenje razrekanj žic se čuje tupatam kot bi nalajno kdo podrsnil po struni na harpi. Ionirji so na strani, ki je obrnjena proti našim četam, postavili tamkaj, kjer se je posreželo predreti ovire, kole, pomazane s svetilom. Nihče sovražnikov ni motil tega težavnega dela, ki so ga storili naši neposredno pred njihovo fronto.

Gluhi mir, ki vlada na sovražnikovi strani, vzbuja bojazen, da se je sovražni morda umeknil. Naša pehota je skozi vrzeli v ovirah prodrla že neposredno pred sovražne postojanke, ko so počili prvi strelci sovražnih poljskih straž. Tedaj je nastala zmešnjava v laških strelskih jarkih, ki se ne da popisati. Tako nepričakovano iz trdnega sna prebujeni branitelji jarkov streljajo divje na vse strani. Njihove kroglice žvižgajo tik nad glavami naskakujočih in padajo skoraj brez škode v dol. Naši so planili brez strela proti kritjem. Zanje je boj moža proti možu prava radost. Vedo tudi, kako nadkriljujejo Italijana v boju s kopitom in bajoneto. V hipu so dospeli do zadnjih ovir. Ekrazitne bombe so jim hitro napravile pot. Z orjaško močjo so populili drogeve in kole iz kamenitih tal in jih pomotali na stran. Njihov glasni »hura« je nato zaglušeno zadonel v ušesa Italijanov. Ročne granate lete v jarke in trgajo cele gruce v grozljivem strahu se tesno drug k drugemu stiskajočih, osuplih braniteljev jarkov. Sovražna artiljerija začne streljati. Njene kroglice zadevajo prijatelja in sovražnika. Vse do Pevme tja doli gredo njihove kroglice, da bi zabarile prodiranje rezerv, za katere so mislili, da se nahajajo tamkaj. Razmetavajo samo municijo. Sovražni žarometi so se posvetili. Njihovi bliščeči žarki švigajo po ozemlju semtertja, ostajajo na temnejših mestih in iščejo, skakejo zopet dalje in ne najdejo nič.

V tem so pa naše rezerve popolnoma nemoteno prispele po onih zasekah, ki gredo od Pevme proti vrhu. Italijani, ki jim je napad z ročnimi granatami zadal

težke izgube, se niso branili več dolgo. Naše naskakujoče čete so hitro vdrle v jarke, kjer se je še nekaj minut vršil ljut boj moža proti možu, nakar so pa Italijani začeli bežati. Sovražni artiljerijski ogenj je trajal dalje z nezmanjšano silovitostjo. Tedaj se je tudi naša artiljerija vpleta v boj. Ploha granat in šrapnelov je spremljala bežeče Lahe, spremljala jih je preko jarkov in grap in jim je ostala za petami, naj so se obrnili kamorkoli. Veliko jih je popadalo. Drugi so se vrgli na tla in so se stisnili h kamenju, veliko pa se jih je skotalilo krvavečih po oni strani roba v dolino. Zelo veliki jih je pometalo orožje od sebe in se vdalo. Okoli tisoč Italijanov in enointrideset častnikov je bilo tako ujetih in plen je znašal tri strojne puške in tri minovke. Nekateri sovražne stotnije so bile skoraj popolnoma uničene, ono malo še živih se je pa vdalo. Tisti, ki so ubežali, so poiskali zavetja v ravnem gozdu v dolini. Njihove lastne svetilne rakete so jih razsvetljevale s svojo belkasto svetlobo in so tako olajševale merjenje našim baterijam, ki so jih pogonale tudi od tam, da so si v svojem smrtnem strahu iskali zavetja potem le še v grapah in zasekah strega pobočja.

Ob jutranjem svitu je bila močna sovražna postojanka popolnoma pravilno zasedena po naših četah. Vse tja do zadnjih razrastkov pobočja so tla pokrita z mrtvici, dočim pa so bile naše izgube le majhne. Sovražnik je bil hudo poražen. Iztrgli smo mu mnogo postojanko, s katere je mogel neprestano nadlegovati del naše fronte. Tedaj pa se je združil od vseh strani ogenj težke in najlažje italijanske artiljerije na naše čete, ki so zasedle cerkveni rob. Da bi se preprečile nepotrebne izgube, je vodstvo odredilo, naj se 17. januarja umaknejo naše čete z roba. Vendar se pa s tem ni hotelo reči, da ne bi hotelo iztrgati sovražniku tega važnega cestnega zaporišča. Popolnoma pothoma se je zbrala masa artiljerije, da uničuje porazi sovražnika. Popolne 24. januarja so pričeli svoje temeljito delo 305 centimetrski možnarji, ki se jih sovražnik boji tako zelo. Svet okoli Oslavja je bil zavrt v plamen, dim in kamenit dež. Pokanje in bobnenje je bilo podobno peklenskemu koncertu, kakor ga je opisal Dante. Italijani so bili popolnoma iznenadeni.

Ze po polurnem obstrlevanju je bilo več njihovih topov razbitih, večji del kritij pa popolnoma razdejanih. Nato so naskočile naše kolone, spredaj saperji, ki so v najhujšem ognju razdejali žične ovire.

Nižave so bile že v temi. Naši topovi so omolknili, izvzemši one, ki so z zapornim ognjem obdelavali svet za postojankami za sovražne rezerve. Branitelji, ki so preživeli strahoviti artiljerijski ogenj, so vztrajali in so obspali s kroglimi napadalci, ki so posegli po ročnih granatah. Sledil je temu boj moža proti možu. Italijani so se držali hrabro in so se umikali le počasi, dasiravno sta jim bajonet in puškinjo kopito zadajala velike izgube. Sele v ognju naših metalcev ognja, ki so jih privlekli saperji, jih je objel strah in se je zlomil njihov odpor. En sovražni bataljon je bil uničen skoraj popolnoma, majhen ostanek se je vdal. Številno ujetnikov je narostlo. Dva štabna častnika, 43 drugih častnikov in skoraj 1200 mož je ostalo v naših rokah, drugo pa je pobegnolo. Plen je znašal osem strojnih pušek. Mrtvci so ležali vse navskriž.

Postojanka je sedaj definitivno osvojena. Se vso noč in prihodnje dopoldne je obdelavala naša artiljerija sovražne baterije, ki so se krepko branile, a niso dosegle nobenega učinka več. Cerkevni rob imajo sedaj zaseden naši bojovníki ob soški fronti in sovražnik se ne upa več do njega. (Po »Tagespostu«.)

Položaj u Solunu.

Berolinska »Nationalzeitung« poroča z ruske meje: Solunski dopisnik nekega petrogradskega lista je te dni govoril z nekim znanim francoskim generalom orijentske armade o solunskem podjetju in general je izjavil tekot pogovora, da je cela vrsta vzrokov za sedanji mir na solunski fronti. Vzrok za mirovanje operacij, ki se ne da podcenjevati, je nezasišana nedostopnost ozemlja v Macedoniji. Posebno Vardarska dolina je danes eno samo veliko močvirje, v katerem je prevoz težkih in najtežjih topov popolnoma nemogoč. Nadalje je nemogoče na tem ozemlju operiranje s težko artiljerijo, ki bo pri napadu na strahovito utrjeni Solun igrala glavno ulogo.

Te okolnosti so v ostalem samo v prilog vodstvu ententne armade, ker je tako pridobila časa, da je mogla zgraditi tako velikanske utrdbe, da se mora Solun tudi v modernem smislu smatrati za skoraj nezavzetno trdnjavo. Utrdbe okoli Soluna so popolnoma prilagojene naravi ozemlja, ki je ravno tu prav izborno pripravno za obrambo. Seveda bi bilo napačno podcenjevanje sovražnikove sile. Sovražnik ima ravno v trdnjavskem boju velike izkušnje in tehnične pripomočke, toda zavezniški morajo upravičeno upati, da osta-

